

La riera de Sant Cugat

El meu llibre de Cerdanyola



Nom _____

Escola _____

Data _____

Curs _____ Classe _____

La riera de Sant Cugat



Sabeu quina és la riera més gran de Cerdanyola del Vallès? La riera de Sant Cugat.

Antigament es coneixia com a riu Major. Neix a la serra de Collserola, travessa el municipi, recull les aigües de molts torrents que baixen de Collserola i d'altres que vénen de la serra de Galliners i desemboca al riu Ripoll.



**Busca al diccionari les paraules riu, riera i torrent i assenyala en el quadre següent les característiques:*

	<i>Riu</i>	<i>Riera</i>	<i>Torrent</i>
<i>Porta molta aigua?</i>			
<i>En porta sempre?</i>			
<i>Llargada</i>			
<i>Amplada</i>			

Explica breument què és una riera.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

El Mirador



El lloc on ens trobem s'anomena el Mirador perquè des d'aquí es pot veure tot el paisatge de la riera de Sant Cugat.

Les muntanyes que tens davant teu separen la comarca del Vallès de les planes que hi ha a l'altre costat, on hi ha la ciutat de Barcelona. Pertanyen a la serra de Collserola que forma part de la serralada Litoral.



**La pluja i el vent, al llarg del temps, van modelant les muntanyes fent-les cada cop més arrodonides. Mira com són les del teu davant. Tenen els cims acabats en punxa o són arrodonits?*

.....

.....

.....

**Què creus que pot passar si durant uns milers d'anys més la pluja i el vent segueixen modelant les muntanyes?*

.....

.....

.....

**Fixa't que al puig de la Guàrdia, hi ha una torre de guaita. Per a què serveix aquesta torre?*

.....

.....

.....

**Escriu el nom de la riera al dibuix de la pàgina 5.*



Els homes i les dones sempre han viscut molt a prop de rius i rieres perquè l'aigua que porten els serveix per regar els horts i els camps de conreu, per abeurar els animals, per fer girar els molins. A la casa la fan servir per coure alguns aliments, beure, rentar... A més, als rius i rieres hi viuen animals i plantes útils i comestibles que la gent sempre ha recollit i aprofitat.



**Observa el que tens davant i assenyala al dibuix quines d'aquestes coses hi veus. Pensa que algunes tenen molts centenars d'anys.*

- | | | | | |
|------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------|----------------------------------|------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> camins | <input type="checkbox"/> horts | <input type="checkbox"/> blocs de pisos | <input type="checkbox"/> carrers | <input type="checkbox"/> torre elèctrica |
| <input type="checkbox"/> aqüeducte | <input type="checkbox"/> ermita | <input type="checkbox"/> masia | <input type="checkbox"/> dipòsit | <input type="checkbox"/> torre de guaita |

**Busca l'ermita de Santa Maria de les Feixes, la masia de Canaletes i l'aqüeducte i escriu els noms al dibuix.*

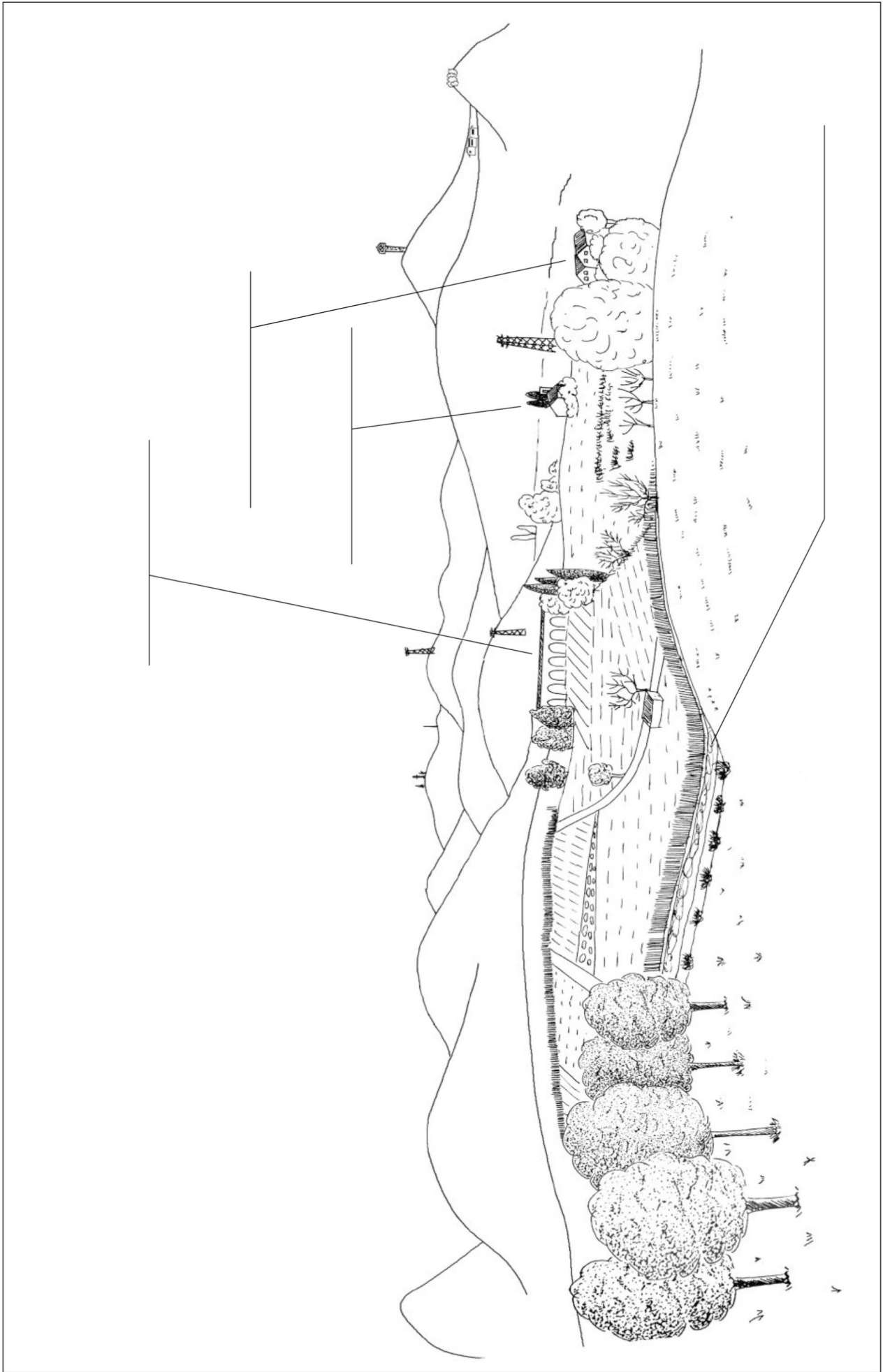


**Ara gira't per observar el que tens al darrera. És el nou barri de Canaletes. Assenyala el que hi veus:*

- | | | | | |
|------------------------------------|---------------------------------|-----------------------------------------|----------------------------------|------------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> camins | <input type="checkbox"/> horts | <input type="checkbox"/> blocs de pisos | <input type="checkbox"/> carrers | <input type="checkbox"/> torre elèctrica |
| <input type="checkbox"/> aqüeducte | <input type="checkbox"/> ermita | <input type="checkbox"/> masia | <input type="checkbox"/> dipòsit | <input type="checkbox"/> torre de guaita |

**És diferent un paisatge de l'altre? Per què? Marca la resposta correcta:*

- Són iguals
- Són una mica diferents: en un hi ha més arbres que a l'altre
- Són molt diferents: un és un parc i l'altre és una ciutat



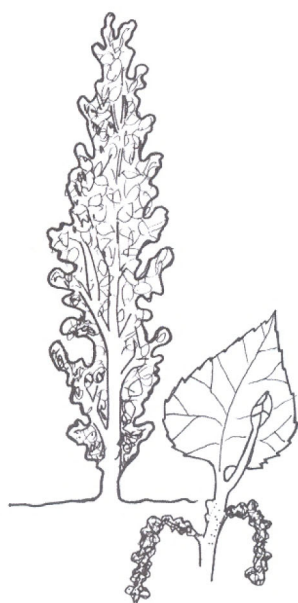
El bosc de ribera



Si baixem al costat de la riera, ens adonarem que els arbres, arbusts i herbes que viuen a les riberes són diferents d'altres que viuen més allunyats de l'aigua, com ara els pins, les alzines o els roures. Això és perquè els arbres que viuen al costat de la riera necessiten molta aigua per créixer.



**Aquests dibuixos són les formes de la capçada, les fulles i els fruits d'alguns arbres de ribera. Enllaça cada dibuix amb el nom de l'arbre que li correspon.*

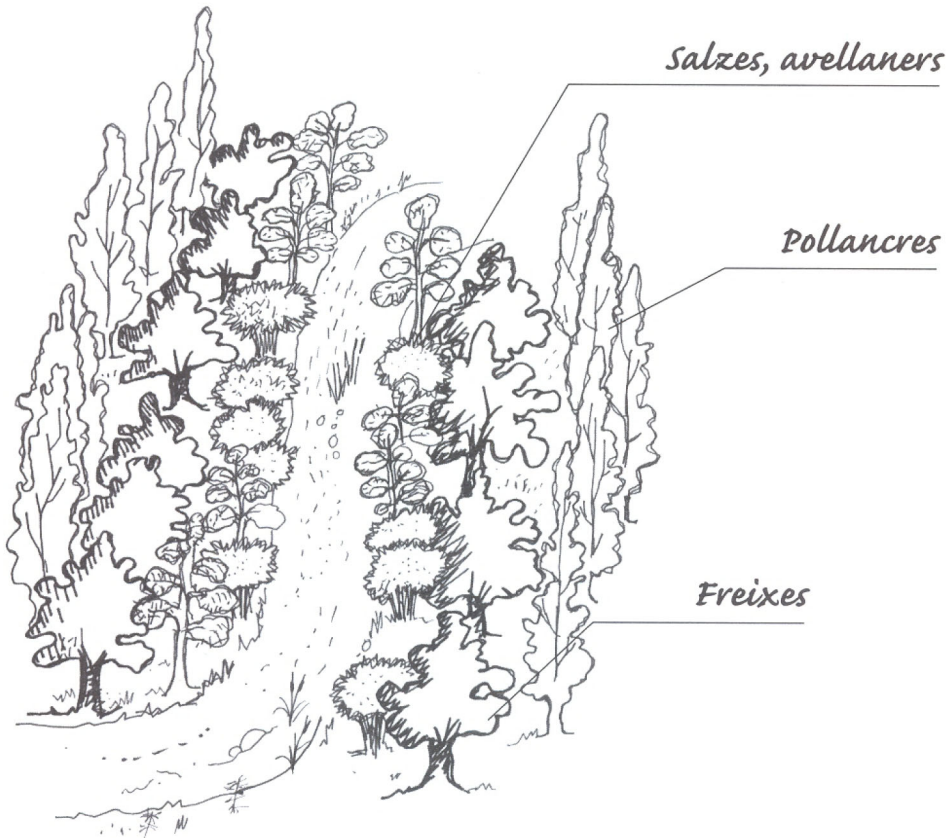


Pollancre
Àlber
Avellaner
Freixe





Al costat de la riera els vegetals es distribueixen formant franques al costat de l'aigua segons la seva necessitat d'aigua. D'aquesta manera es forma el bosc de ribera que pots veure en aquest dibuix.



*La riera de Sant Cugat té bosc de ribera? Per què?

.....

.....

.....

.....

*Quines condicions han de tenir els arbres per viure en un bosc de ribera?

.....

.....

.....

.....

La fauna de la riera



En una passejada al costat de la riera es freqüent trobar-hi molts ocells que viuen entre els matolls i potser, amb molta sort, també podem veure petjades dels animals que hi van a beure. Però on és segur que podem trobar molts animals és a dins de l'aigua: les granotes a les vores, alguns petits peixos nedant... però especialment un gran nombre d'insectes que hi viuen o que hi ponen els seus ous. Els insectes, quan neixen, s'anomenen larves i no tenen el mateix aspecte que quan són grans. Moltes larves necessiten l'aigua de la riera per passar el primer temps de la seva vida.



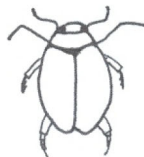
** Quins d'aquest animals has vist a la riera?*



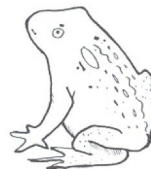
granota verda



limnea



escarabat d'aigua



gripau



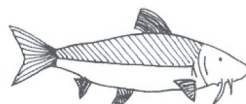
serp d'aigua



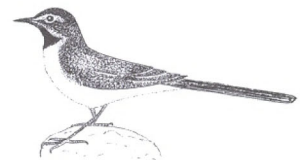
barret frigi



salamandra

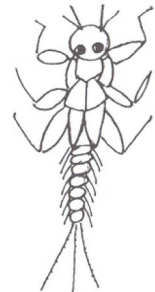
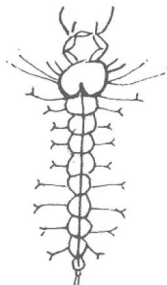
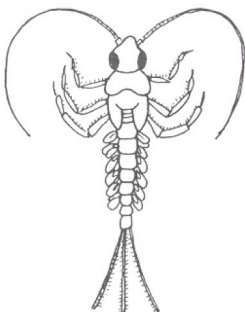


barb



cuereta

** Mira si trobes alguna d'aquestes larves i encercla les que hagis vist.*



Has vist alguna granota a la riera? Com era?

.....

.....

L'aigua de la riera



Els rius i les rieres són com cintes d'aigua que corren per sobre la terra i tenen molta importància per a tothom que hi viu a prop, tant pels animals i les plantes com per a tots nosaltres. Pensa que la major part del nostre cos està format d'aigua.



*Fixa't en l'aigua de la riera. D'on deu haver sortit? És neta?

.....

.....

.....

.....

*Per a què podria fer-se servir l'aigua de la riera?

.....

.....

.....

.....

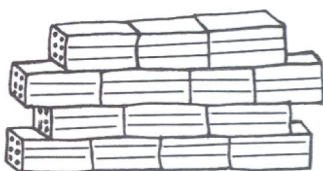
*Fixa't bé en el llit de la riera. Mira tres punts diferents i digues de què està format. Assenyala la resposta correcta:



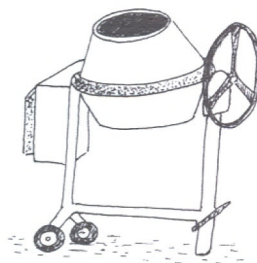
Sorra



Còdols



Maons



Formigó

Si vols saber-ne més

Pots trobar informació a:

*Oficina d'Atenció Ciutadana
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès
Passatge Ajuntament s/n • Telèfon: 93 580 88 88
08290 Cerdanyola del Vallès

*Web de l'Ajuntament: <http://www.cerdanyola.org/>
Altres pàgines web sobre Cerdanyola del Vallès

*Biblioteca Municipal Ca n'Altimira.
Av. de La Primavera, 2-10 • Telèfon 93 580 76 02. • 08290 Cerdanyola del Vallès

* Departament de Medi Ambient. Generalitat de Catalunya
Av. Diagonal, 525. Telèfon 93 419 30 45. 08029 Barcelona.
Web del Departament de Medi Ambient:
<http://www.gencat/mediamb/>

Bibliografia relacionada amb el tema

* Konrad Ammann, *La vida a les aigües dolces*. Col·lecció Bivac, Editorial Teide. Barcelona, 1987.

* T.T. Macan, *Guia de animals invertebrados de agua dulce*. Ed. Eunsa, Barcelona, 1975.

* N. Prat i M.A. Puig, *El riu pam a pam*. Publicacions dels Servei de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona. Barcelona, 1982

* *Història Natural dels Països Catalans*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona, 1989

Autora

* Elena Martí (servei de Via Pública i Medi Ambient de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès)

Col·laboració

* Pilar Abad (CMEIP La Sínia); Roser Alcaraz (Dinàmica Educativa), Marta Argelagués (Servei de Patrimoni Cultural), Josep Bou (CMEIP La Sínia), M^{re} Dolors Pruns (CMEIP La Sínia), Albert Torres (Can Coll Centre d'Educació Ambiental) i Servei Local de Català.

Fotografies

* Ajuntament de Cerdanyola del Vallès

Disseny

* Marutxi Beaumont

Il·lustracions

* Jordi Ribas

Cordinació Tècnica de Dinàmica Educativa (DE), Servei d'Educació.

* Roser Alcaraz (DE)

Edita:

Amb el suport de:



Ajuntament de
Cerdanyola del Vallès

Diputació  Barcelona
xarxa de municipis
Àrea d'Educació